

Willem van Zuylen.

goed vinden en wat wel geld in de kas zal brengen. Een systematische opvoeding is in ons land, dat géén theater met een bepaald repertoire heeft, zeer moeilijk.

Brengt men dit over op de zelf-opleiding, dan wordt het geval nóg moeilijker. Onze acteurs hebben geen hou-vast aan een bepaald gestelde dramatiek, zelfs niet aan een emplot. En wie het zóó ver brengt dat hij, in elk van de zeer uitéénlopende karakters die hij uit te beelden krijgt, iets doet dat zéér goed, of zelfs voortreffelijk is, die is in het algemeen een tooneelspeler van groote beteekenis. Hij had, ware hij géén Hollander geweest en buiten deze poldergewesten in materieel even gunstige omstandigheden gestaan, wereldreputatie verworven. Zoo Van Zuylen.

Wil men voor ons land zijn kunstvermogen classificeeren, dan behoort men het gelijk te stellen met dat van Louis Bouwmeester en zijn zuster. Evenals in die beiden was in Van Zuylen genialiteit. Maar waar bij hen de kunst het algemeen mensche-lijke heeft, het breede van den universeel-artist, was Van Zuylen in zijn kunst typisch Hollandsch. Hij was de Bredero-man van den bloede, geboren Robbeknol, wiens geest wel niet van den beste huize maar zeker prima Hollandsch was. Géén ander Hollandsch acteur heeft dit zoo volkomen als Van Zuylen het had en daarom was zijn plaats aan ons tooneel een geheel eenige, daarom is die plaats door geen enkele der levenden te vervullen.

Ons onderscheidingsvermogen kon gemakkelijk in hem een grooter en breeder talent waarnemen dan dat waarmée hij, ook in zijne beste créaties, voor ons verscheen.

Hij heeft ons altijd gegeven meer spontaan- goede dan groote kunst. Maar dit was evenzeer de schuld van zijn volk als van hemzelf.

Het drok arbeidend Holland en vooral het naarstig Rotterdam, waarin Van Zuylen zijn ontwikkelingsjaren heeft geleefd, zij hebben hem te gemakkelijk gewend aan het succès van vermakelijke amusementsdramatiek, zij hebben hem inderdaad ook niet de hoogste eischen gesteld. Waren zij strenger geweest, zij hadden zijne ontwikkeling gemakkelijker gemaakt; hadden zij méér gevraagd, zij hadden méér van hem ontvangen.

Want Van Zuylen was in staat geweest het beste te geven, zijn talent had evengoed den Bredero als den Molière en den Shakespeare kunnen omvamen.

Maar dan had hij zich ook — en hier is een bezwaar dat niet dezen tooneelspeler alleen raakt — wat moeten losmaken uit zijn fataal Hollandschap. Dit heeft hem altijd geklemd. Wanneer hij Tartuffe had gespeeld, of Harpagon, of Falstaff, het zou, omdat het Hollandschap hem vasthield, in vele opzichten te hard en te grof en te dik

zijn geweest, maar er waren ook in zijne créatie — onbewust dan — zulke uitnemende fragmenten geworden dat de Meester in Van Zuylen's genre, Coquelin, ze niet anders had kunnen geven.

In de massa's Fransche en Duitsche kluchten die Van Zuylen moest helpen vertoonen, in al zijne monologen, was hij zeer goed, zeer grappig, maar altijd te Hollandsch.

Wanneer ons land groote blijspeldichters had voortgebracht, genoeg om het repertoire van een gezelschap te vullen, Van Zuylen

MEVROUW BEERSMANS EN WILLEM VAN ZUYLEN
IN „ANNE MIE”.